

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa B. sp. z o.o. w W.
przeciwko P. sp. z o.o. w T.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 września 2020 r., sygn. akt VII AGa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od

orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyny kasacyjne).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca P. Sp. z o.o. z siedzibą w T. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Wskazała, że wadliwość rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego „(...) opiera się na zmianie podstawy prawnej rozstrzygnięcia, co doprowadziło do naruszenia art. 321 § 1 k.p.c.”. Ponadto, Sąd dopuścił się naruszenia prawa materialnego, tj. art. 494 § 1 k.c., polegającego na zasądzeniu kwoty dochodzonej pozwem bez zbadania „przesłanek odszkodowawczych”.

W judykaturze Sądu Najwyższego wskazywano wielokrotnie, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika skarga *prima facie* zasługuje na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, dotyczyć konkretnych przepisów prawa i być dostrzegalne w sposób oczywisty, na pierwszy rzut oka (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała uznać, by była ona - w przyjętym w znaczeniu - oczywiście uzasadniona.

Pomijając, że uwzględnienie powództwa na odmiennym podstawie prawnej niż wskazana w pozwie nie narusza art. 321 § 1 k.p.c. (por. np. wyroki Sądu

Najwyższego z dnia 19 stycznia 2000 r., II CKN 243/98, niepubl. i z dnia 27 marca 2013 r., V CSK 181/12, niepubl.), jak również, że zarzut naruszenia art. 321 § 1 k.p.c. nie został prawidłowo powiązany z przepisami o postępowaniu apelacyjnym (art. 391 § 1 k.p.c.), wywody wniosku ograniczały się do ogólnikowych rozważań dotyczących tego, iż w świetle art. 321 § 1 k.p.c. sąd jest związany przytoczoną przez powoda podstawą faktyczną powództwa. Stanowisko to jest trafne, jednakże skarżąca nie skonkretyzowała we wniosku żadnych faktów, na których Sąd Apelacyjny oparł rozstrzygnięcie, a które nie byłyby przedmiotem ustaleń tego Sądu.

W motywach zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny wskazał *expressis verbis*, że odstąpienie od umowy *per se* nie skutkuje powstaniem odpowiedzialności odszkodowawczej drugiej strony umowy. Przyjął, że szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie art. 494 § 1 k.c. obejmuje również utracony zysk, a wynagrodzenie, którego domagała się powódka, stanowi jego element. Ustaleniami faktycznymi było objęte również to, że przyczyną odstąpienia od umowy był brak współdziałania w wykonaniu zobowiązania ze strony pozwanej (art. 640 k.c.) oraz że powódka, nie wykonując umowy w całości, nie zaoszczędziła żadnych wydatków, co Sąd stwierdził opierając się o opinię biegłego. Na tym tle nie można było uznać, że stanowisko Sądu Apelacyjnego, iż powołany przez powódkę i ustalony przez Sądy *meriti* kompleks faktów stanowiących podstawę faktyczną powództwa pozwalał na zasądzenie dochodzonej kwoty na podstawie art. 494 § 1 w związku z art. 471 k.c., było błędne, a tym bardziej, że było ono wadliwe w sposób oczywisty i elementarny, czego wymaga art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

O oczywistej zasadności skargi nie przekonywało również zawarte we wniosku twierdzenie, że do zasądzenia dochodzonej kwoty doszło „bez zbadania przesłanek odszkodowawczych, wynikających z art. 471 k.c.”. Sąd Apelacyjny wskazał, w czym wyraża się szkoda po stronie powodowej i dlaczego odpowiedzialność za jej powstanie przypisał pozwanej. We wniosku nie powołano żadnych konkretnych jurydycznych argumentów, które mogłyby wskazywać na to, że dokonana w tej mierze przez Sąd Apelacyjny ocena prawna jest *prima vista* błędna. Odwołanie się we wniosku do art. 328 § 2 k.p.c. w dawnym brzmieniu, abstrahując od braku prawidłowego powiązania tego przepisu z przepisami o postępowaniu apelacyjnym (art. 391 § 1 k.p.c.), należało uznać za

bezprzedmiotowe, zważywszy, że skarżąca nie objęła art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. podstawami skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Niezależnie od tego, uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zostało sformułowane w sposób, który uniemożliwiałby przeprowadzenie efektywnej kontroli kasacyjnej (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1997 r., II CKN 112/97, niepubl., z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00, niepubl., z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, niepubl. i z dnia 15 kwietnia 2016 r., I CSK 278/15, niepubl., oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CSK 293/12, OSNC 2013, nr 12, poz. 14).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.